

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายสุพจน์ ไข่มุกด์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๑/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๑/๒๕๕๔

วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๘๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๘๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ บททั่วไป บัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง” มีเจตนารมณ์เพื่อวางหลักทั่วไปว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่รับรองและให้ความคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บทบัญญัติดังกล่าวมิได้มีข้อความที่รับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ จึงไม่อาจยกบทบัญญัติใดของกฎหมายขึ้นโต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ ได้

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ ๒ ว่าด้วยความเสมอภาค โดยมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” วรรคสอง บัญญัติว่า “ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน” วรรคสาม บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่อง

ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้” และวรรคสี่ บัญญัติว่า “มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม” มีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดหลักความเสมอภาค และการไม่เลือกปฏิบัติแก่บุคคลที่มีความแตกต่างกัน

ส่วนพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ตราขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อปรับปรุง ให้การบริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยส่งเสริม ให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ และมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล” และวรรคสอง บัญญัติว่า “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีฐานะ เป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น” มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗ เป็นบทบัญญัติในหมวดที่ ๑ ว่าด้วยบททั่วไป โดยมาตรา ๑๒ บัญญัติว่า “กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และ กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน” มาตรา ๑๓ บัญญัติว่า “มหาวิทยาลัย มีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อำนาจและหน้าที่เช่นว่านี้ ให้รวมถึง (๑) ซื้ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ ตลอดจนถึงกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมี ทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือมีสิทธิในหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุน หรืออุทิศให้ การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๑๖ (๒)

ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้ (๒) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับกรณนั้น และ (๓) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ” มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังนี้ (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาล จัดสรรให้เป็นรายปี (๒) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย (๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือ มหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว (๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย (๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย (๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์ (๗) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น” วรรคสอง บัญญัติว่า “เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาล พึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อการจัดการและประกันคุณภาพ การศึกษา” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป เพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย” วรรคสี่ บัญญัติว่า “รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมาย ว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ” และวรรคห้า บัญญัติว่า “ในกรณีที่รายได้ ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป เพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย” มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า “ทรัพย์สินของ มหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมโดยตรงไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และ บุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้” และ มาตรา ๘๕ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตรา

ตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่าการโอนเงินงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนเงินงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๘๕ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดสถานภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินและผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย ด้วยตนเอง การบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยเป็นอิสระไม่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ และให้หลักประกันในด้านประโยชน์ตอบแทนแก่พนักงานมหาวิทยาลัย หลักประกันเกี่ยวกับเงินอุดหนุนที่จะได้รับจากรัฐ นอกจากรายได้ที่เป็นเงินหรือทรัพย์สิน ซึ่งมีผู้อุทิศให้หรือรายได้จากการบริหารการศึกษาหรือรายได้จากการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ บทเฉพาะกาลยังรับรองการดำเนินการกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลงให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณไปเป็นของมหาวิทยาลัย อันเป็นการกำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการบริหารทรัพย์สินและงบประมาณของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมุ่งปรับปรุงให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างเหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ให้นำไปบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐทุกฉบับ เพื่อมุ่งหมายให้มหาวิทยาลัยมีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล มีความคล่องตัวในการดำเนินงานควบคู่กับความรับผิดชอบต่อที่จะดำเนินการกิจการอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ มีความเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล โดยรัฐสามารถกำกับดูแลและตรวจสอบได้โดยกลไกของรัฐ ทั้งยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการการศึกษาอบรมของชาติที่อนุวัติการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓)

มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๘๕ จึงเป็นการส่งเสริมให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพในการบริหารจัดการด้านการศึกษาได้อย่างเป็นอิสระและมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น จึงไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมอันจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ แต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ ๒ ว่าด้วยความเสมอภาค บัญญัติว่า “บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐ ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายหรือกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม” มีเจตนารมณ์เพื่อรับรองว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมมีความเสมอภาคภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป เว้นแต่ถูกจำกัดไว้โดยกฎหมายหรือกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ ๖ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม” มีเจตนารมณ์เพื่อประกันเสรีภาพในการประกอบอาชีพ รวมทั้งเสรีภาพในการแข่งขันทางธุรกิจอย่างเป็นธรรม

พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๔ เป็นบทเฉพาะกาล โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อครบกำหนดเวลาสิบห้าวันตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง และให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” ทั้งนี้ มาตรา ๗๘ วรรคสอง บัญญัติว่า “การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๗๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง เป็นบทเฉพาะกาลรองรับให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนกว่าจะครบวาระ แต่มีเงื่อนไขบังคับว่าอธิการบดีคนดังกล่าวต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อพิจารณาถึงภารกิจและอำนาจหน้าที่ของอธิการบดีตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๗ ที่บัญญัติให้อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และมาตรา ๓๒ บัญญัติให้อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวงและมีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน (๑) ถึง (๘) โดยเฉพาะอย่างยิ่งตาม (๑) บัญญัติให้อำนาจและหน้าที่บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามแนวทางของการเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีการบริการจัดการที่เป็นอิสระมีความคล่องตัว และสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งเห็นได้ว่า การให้บริการด้านการศึกษาก่อให้เกิดบริการสาธารณะอย่างหนึ่งที่จะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน เมื่อองค์กรมีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะใดลักษณะหนึ่งแล้วการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ จะต้องมีผู้บริหารที่กำกับดูแลเพื่อให้การให้บริการด้านการศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถผลักดันนโยบายต่าง ๆ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัยได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น การบัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่กำหนด ย่อมเป็นความจำเป็นเพื่อความต่อเนื่องของประโยชน์ในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย แม้หากบุคคลดังกล่าวต้องพ้นจากตำแหน่งอธิการบดีเพราะไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยก็เป็นเพียงการพ้นจากตำแหน่งอธิการบดีซึ่งเป็นตำแหน่งทางบริหารเท่านั้น โดยบุคคลดังกล่าวยังคงเป็นข้าราชการซึ่งเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยอยู่เช่นเดิม บทบัญญัติของพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จึงเป็นไปตามหลักการทั่วไปที่ต้องมีบทเฉพาะกาลรองรับให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีผู้บริหารสูงสุดเพื่อให้บริการสาธารณะคือการดำเนินกิจการด้านการศึกษาที่มีความต่อเนื่อง มิได้ทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่ได้รับความเสมอภาคในสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป ตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ บัญญัติไว้ และมีได้เป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังได้วินิจฉัยแล้วข้างต้นจึงมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ และ มาตรา ๘๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐ และพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ